

Культурно-просвітницький збірник

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ РІВНЕНЩИНИ 2013, № 1

Наклад – 500 примірників. Виходить двічі на рік. Розповсюджується безкоштовно. Реєстраційне свідоцтво РВ № 629/182-Р від 26.03.2013 р.

Засновник:

КЗ "Рівненський обласний центр народної творчості" Рівненської обласної ради

Редактор:

Виткалов Володимир Григорович

Редакційна колегія:

Самчук Володимир Васильович
заступник директора КЗ "Рівненський обласний центр народної творчості" РОР

Михальчук Тетяна Всеволодівна
завідуюча відділом аматорського мистецтва КЗ "Рівненський обласний центр народної творчості" РОР

Приймачук Катерина Аркадіївна
завідуюча відділом фольклору та етнографії КЗ "Рівненський обласний центр народної творчості" РОР

Терещук Валентина Василівна
провідний методист з організації роботи культурно-дозвіллевих комплексів КЗ "Рівненський обласний центр народної творчості" РОР

Адреса редакції:

33028, м. Рівне,
вул. Драгоманова, 22
тел./факс (0362) 22-22-36
e-mail: rivne-ocnt@ukr.net

Фото на обкладинці:

Олександра Харвата

Друкарня:

ПП ДМ
Свідоцтво РВ №11 від 12.06.2002 р.
35304, с Корнин,
Рівненський р-н, Рівненська обл.,
вул. Центральна, 58
тел. (0362) 20-53-37

З М І С Т

Феодосій Васечко	
Новий часопис для сфери культури Рівненщини.....	3
Володимир Виткалов, Василь Чепелюк, Сергій Виткалов	
Директору КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» РОР Феодосію Феодосійовичу Васечку – 60: штрихи до портрету.....	4
Методика, теорія, досвід	6
Сергій Виткалов	
Культурно-освітня діяльність в умовах глобалізації і проблеми галузі	7
Сергій Виткалов, Василь Чепелюк, Володимир Виткалов	
Сфера культури волинського краю та її керівник	13
Лариса Посільська	
Завжди у творчому пошуку	17
Культурно-мистецька мозаїка	22
Ігор Тимофєєв	
«Фольк-music» по-поліськи	22
Ольга Хрін	
На крилах Мельпомени – театр його життя	25
Любов Пшенична	
Як змах крила	26
Катерина Приймачук	
Обласна мистецька акція «Мистецтво одного села»:	
с. Варковичі Дубенського району	29
с. Городок Рівненського району	29
Василь Познік із м. Сарни	30
Фольклорно-етнографічна спадщина Рівненщини	31
З народної криниці	35
Народні звичаї осінньо-зимового циклу.....	35
Розваги молоді в Масляний тиждень	37
Сценарії	39
Літературно-музична композиція «Берестечко» за історичним романом Ліни Костенко «Берестечко	39
Літературно-музична композиція «Пророчє слово Кобзаря» (за творами місцевих авторів	42
На допомогу керівникам аматорських колективів	44
Ольга Хрін	
Хореографія – вихователь поколінь (за досвідом до «Сонечка	44
«Поліська кадрили» (запис танцю А.Гуменюка, музика Г.Завгороднього	46
«Не кличте славу, козаки!» (слова В.Ксендзук, музика І.Мамайчука	54
«У перетику ходила» (слова Т.Шевченка, музика народна)	55
Наші ювіляри	57
О.Ковальчук	
Народному аматорському хоровому колективу «Льоноцвіт» Рокитнівського РБК – 65 років.....	57

Народному аматорському хоровому колективу КЗ «Млинівський районний центр дозвілля» – 45 років ...59	
<i>В.Дорошенко</i>	
Народному аматорському вокальному тріо «Живиця» Рівненського РБК с. Зоря – 30 років	60
Народному аматорському хору Радивилівського РБК – 35 років	60
Зразковому аматорському фольклорно-автентичному колективу «Оберіг» Карпилівського СБК Сарненського району – 30 років	61
<i>Т.Перковська</i>	
Зразковому аматорському дитячому духовому оркестру «Смига» Дубенської районної державної адміністрації – 40 років	62
Народному аматорському ансамблю української пісні клубу с. Малі Сади Дубенського району – 30 років	64
Народному аматорському хоровому колективу Острозького районного Будинку культури – 20 років	64
Народному аматорському фольклорно-автентичному колективу «Горлиця» БК с. Кричильськ Сарненського району – 25 років.....	65
Народному аматорському вокальному ансамблю «Терен» Немовицького СБК Сарненського району – 25 років	66
Народному аматорському вокальному ансамблю «Добриця» Степанського БК «Мрія» Сарненського району – 25 років.....	67
Народному аматорському хору «Оберіг» с. Малий Шпаків Рівненського району – 25 років.....	68
<i>А.Івасюк</i>	
Зразковому аматорському духовому оркестру Центру народної творчості та дозвіллевої роботи с. Тучин Гощанського району – 35 років.....	69
Народному аматорському хору «Чорнобривці» Гощанського районного об'єднання культури і дозвілля – 20 років	70
Народному аматорському сімейному ансамблю Кубаїв с. Садове Гощанського району – 20 років.....	71
Народному аматорському ансамблю народної пісні «Явір і яворина» Центру народної творчості та дозвіллевої роботи с. Тучин Гощанського району – 20 років	71
Народному аматорському фольклорному ансамблю «Вербиченька» Симонівського Центру народної творчості та дозвіллевої роботи Гощанського району – 20 років	72
<i>О.Мазена</i>	
Хоровому колективу Івачківського сільського Будинку культури Здолбунівського району – 45 років.....	73
Правові аспекти сьогодення.....	80
<i>Тетяна Сташків</i>	
Особливості приєднання щорічної відпустки до відпустки у зв'язку із вагітністю та пологами	80
<i>Валентина Терещук</i>	
Рекомендації щодо порядку використання державної символіки України.....	85

ДИРЕКТОРУ КЗ “РІВНЕНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ” РОР ФЕОДОСІЮ ФЕОДОСІЙОВИЧУ ВАСЕЧКУ – 60: ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТУ

Кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології РДГУ

Виткалов В. Г.,

Кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри культурології РДГУ

Виткалов С.В.

Народний артист України, доцент СЕНУ ім. Лесі Українки

Чепелюк В.А. (Луцьк)

Людське життя складається, як відомо, з низки яскравих і сумних сторінок, цікавих і не дуже – людей, що зустрічаються на твоєму шляху, творчих злетів і падінь, у результаті яких набувається досвід, здатний постійно вносити корективи у власний рух. Воно складається ще з безлічі яскравих і не дуже спалахів, які й складають, урешті-решт, це життя.

Отже, 60 років – це той час, коли людина повинна підвести певні підсумки свого шляху та проаналізувати, що вдалося, а що – ні і спробувати на цій підставі накреслити нову магістраль подальшого власного руху, або хоча б її скоординувати, усунувши наявні прорахунки та невдачі.

З більшою чи меншою мірою вірогідності ця життєва схема діє стосовно кожної людини, а над-

то – коли йдеться про особу, що є, сучасною мовою кажучи, – менеджером, організатором діяльності специфічного творчого колективу, який також займається організаційною діяльністю. Адже у будь-якій справі значна частка відповідальності лягає, як правило, на керівника. І від того, яким є цей керівник, що лежить в основі його власної організаційно-творчої діяльності, яким чином він ставиться

до людей і що кладе в основу цих взаємовідносин – і є відповідь на окреслені вище питання.

Феодосій Феодосійович Васечко саме й підійшов до такого рубежу: за плечима достатньо поважний художньо-педагогічний досвід роботи з молоддю, базований на високій професійній мистецькій освіті, здобутій свого часу у Луцькому державному музичному училищі (1967–1971 рр.) та Харківському державному інституті мистецтв ім. І.П.Котляревського (1971–1976 рр.), активна і результативна творча діяльність із низкою художніх колективів, починаючи з перебування на посаді хормейстера Заслуженої хорової капели Харківського тракторного заводу (1974 р.), в політичній системі, яка надзвичайно високо цінувала духовну самореалізацію людини, принаймні створювала для цього належні умови, зрозуміло, вбачаючи в цьому свій інтерес.

Та й 24 роки, віддані Рівненському державному інституту культури, – це частково і результат тих художніх здобутків, що має сьогодні кафедра хорового диригування Інституту мистецтв РДГУ, яку теж свого часу він очолював, пройшовши достатньо складний шлях від викладача до її завідувача. А відтак – це й чимало професіоналів, які працюють сьогодні на Рівненщині на посадах художніх керівників, методистів із хорового жанру, керівників хорових колективів, педагогів музичних шкіл тощо і які саме йому завдячують власним творчим становленням.

І понад 120 обробок та аранжувань хорових творів для різних складів і вокальних ансамблів, створених за час роботи в інституті, які активно використовуються й сьогодні у творчій практиці регіону, засвідчують, що час не марнувався ним і в стінах ВНЗ.

Із лютого 1999 року Ф.Ф.Васечко очолює КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» – структуру не дуже привабливу і престижну у громадській свідомості, утім таку, без прискіпливої роботи співробітників якої наше життя було б менш яскравим та культурно розмаїтим, принаймні в умовах сучасного українського села. Адже тематичне наповнення тієї невеличкої частки вільного часу, що залишається у сучасної людини, є вкрай важливим для всіх, а надто – молоді, яка зростає у країні, пересиченій чужою кіно- та відеопродукцією переважно сумнівної якості та змісту й охопленою потужною дією економічного й гло-

балізаційного чинника, спрямованого на тотальну уніфікацію вітчизняного культурного простору.

Будучи знайомими з ним упродовж значного часу його перебування на Рівненщині, спорадично споглядаючи за його організаційно-творчою діяльністю на вже новій посаді, часто спілкуючись із ним з фахових питань, приходиться на думку, що це і є саме та сфера, яка давно чекала на такого керівника. Адже саме тут він не лише досяг значних творчих здобутків, самореалізувавшись у культурній сфері, у підтвердження яких варто лише перерахувати наступне: він започаткував низку відомих сьогодні в Україні фестивалів, зокрема міжнародного ігрового дійства, базованого на дитячому фольклорі під назвою «Котилася торба...» ім. В.Скуратівського (з 2002 року), внесеного нещодавно до каталогу Всесвітніх фольклорних фестивалів системи «С.I.O.F.F». І проведення у 2012 році чергового (шостого) такого заходу підтвердило не лише його важливість у культурній практиці держави та західноукраїнського регіону зокрема, але й значно розширило межі спілкування наших дітей, допомогло їм не тільки пізнати ментальність та культуру представників інших країн, побачити в ній чимало спільного і притягального для подальшого вивчення, але й ствердитися у власному самоусвідомленні, в думці про те, що Україна, це країна з потужним творчим потенціалом, де шанують народну культуру, втілену у численних звичаях та обрядодіях, де традиційні практики художнього ковальства чи лозоплетіння не лише зберігаються у музейних фондах, але й активно використовуються у сучасному побуті, де ще функціонують справжні культурні раритети рівня «поліського серпанку» та чорнодимленої кераміки, де цілком комфортно, співіснують архаїчні звичаї, приміром, «Водіння Куста», згадані ще у літописному «Слові о полку Ігоревім» і сучасна джазова музика, тоді як стара Європа прискорено втрачає інтерес до народної культури і в ній вона, ця культура, все більше ототожнюється з давно віджилим явищем, яке хоча й потрібно поважати, але лише як власну історію.

Він є ініціатором проведення Всеукраїнських фестивалів козацької пісні «Встань, козацька славо! Засвіти знамена!» (з 2001 року), які повернули нашу спільноту не тільки до історичної пісенної творчості, але й до усвідомлення таких питань, як патріотизм, національна гордість і стимулювали багатьох керівників сфери культури ствердитися в думці, що

патріотичне виховання не є архаїкою сьогодні, як і не може бути таким виховання загалом.

Феодосій Васечко є також ініціатором низки обласних фестивалів-конкурсів, зокрема хорошого мистецтва імені Євгена Кухарця «Пісне, доля моя!», що організуються в краї з 2003 року і їх регулярне проведення не лише акцентує увагу на питаннях збереження і вшанування пам'яті про наших відомих земляків, але й значною мірою стимулює інтерес до народної пісенної творчості як явища сучасного мистецтва. Впливає все це беззаперечно й на формування історичної свідомості та політичної культури краян, як майже забутої складової духовності пострадянської людини.

Та й чимало інших культурно-мистецьких заходів, що стали вже візиткою Рівненщини («Творче жниво», «...І творчістю хата багата», «Музеї одного села» тощо), проводяться в краї організаційно-методичними зусиллями і його, як це прийнято сьогодні говорити, – команди одностайців.

А ще досить помітною є його участь в організації та проведенні звітних концертів Рівненщини у столиці нашої Батьківщини – м. Києві у 1999 та 2001 роках, де він брав участь спочатку у якості члена постановочної групи, та у 2003 і 2009 роках, – коли виконував обов'язки директора звітного концерту.

Його безпосередня участь як хормейстера, керівника самодіяльних художніх колективів відзначена численними нагородами. Адже він має державні та відомчі відзнаки: Знак ВЦРПС «За досягнення в самодіяльному мистецтві» (1984 р.), медаль лауреата Всесоюзного конкурсу, присвяченого 40-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні (1985 р.), Почесна грамота Президії Верховної Ради УРСР (1988 р.), грамоти Міністерства культури і мистецтв України (2000, 2009, 2013 рр.), грамоти і подяки Рівненського облвиконкому, обласної державної адміністрації обласної ради, управління культури і туризму Рівненської ОДА (2005, 2007, 2013 рр.), державне почесне звання Заслуженого працівника культури України (2006 р.).

Сьогодні Феодосій Васечко активно працює й на громадській посаді Голови ради директорів обласних центрів народної творчості України, активно сприяючи вирішенню низки організаційних питань стосовно розвитку художньої творчості в республіці, розширення регіональної культурної ініціативи стосовно подальшого розгортання

фестивального руху, є ініціатором численних поїздок художніх керівників аматорських колективів області з обміну творчим досвідом у регіони. Та й журнал, який Ви тримаєте в руках, шановний читачу, є також однією з реалізованих його ініціатив.

У його порт-фоліо сьогодні є ще низка цікавих проектів, які він намагатиметься реалізувати творчим складом КЗ «ОЦНТ», активом клубної і бібліотечної мережі області та відповідних кафедр Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету, зокрема й корекція тематичної спрямованості журналу «Народна творчість Рівненщини», посилення його теоретичної частини та розширення методичного аспекту матеріалів, що друкуватимуться, намагання зробити його дійсно потрібним сучасній регіональній культурній практиці. Центр виступатиме й ініціатором розробки нових критеріїв оцінки творчої праці фахівців галузі, на підставі яких повинна оцінюватися діяльність співробітників, відбуватися їх кар'єрне просування; впорядкування практики фестивального руху, визначення ролі Центру в системі організаційно-творчих заходів Рівненщини. І цей ряд нових його ініціатив можна продовжувати, але розкриття усіх планів, кажуть у середовищі нашого місцевого населення, – не зовсім добра прикмета. Особливо – у день народження. Тож їх реалізацію, доцільність і культурну вартість покаже час.

Ювілею можна дочекатися, а можна – заслужити. У даному випадку Феодосій Васечко цей ювілей заслужив повною мірою, адже позаду яскраві творчі здобутки, що залишилися в пам'яті вдячних харків'ян та жителів Рівненщини, які і за його допомогою долучилися до художньої творчості загалом та хорошого мистецтва – зокрема. Це певна впорядкованість творчого ритму діяльності як самого Центру народної творчості, так і його підлеглих структур на Рівненщині, це й достатньо розмаїте дозвілля наших краян. Це і його діти, що продовжують справу батька. І це є чи не найкращим показником закоханості його у справу, якій він присвячує всього себе. А лише людина, що любить те, чим вона займається, здатна досягти результату.

Тож у час його народження (4 травня) побажаємо йому міцного здоров'я для реалізації усього задуманого, ефективної команди, здатної творчо відгукнутися та ці ініціативи, розуміння і взаєморозуміння колег і керівництва у подальшій його творчій праці.